

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลัก
ของครูในสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนใต้

Creative Leadership of School Administrators Affecting
Core Competency of Teachers Under the Bangkok
Metropolitan Administration, Krungthon Tai Group

มิลินภรณ์ เขียวสวาง

Milinphorn Keawsawang

ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยธนบุรี

Master of Education (Educational Administration), Thonburi University.

Email: milinphorn@gmail.com

สุภัทรศักดิ์ คำสามารถ

Supattarasak Khumsamart

มหาวิทยาลัยธนบุรี, Thonburi University, Thailand.

Email: Supattarasak@gmail.com

วิเชียร อินทรสมพันธ์

Wichian Intarasompun

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา,

Bansomdejchaopraya Rajabhat University, Thailand.

Email: Wichian.in@bsru.ac.th

ตอบรับบทความ (Received) : 28 กรกฎาคม 2568

เริ่มแก้ไขบทความ (Revised) : 10 สิงหาคม 2568

รับบทความตีพิมพ์ (Accepted) : 16 กันยายน 2568

เผยแพร่ออนไลน์ (Available Online) : 5 ธันวาคม 2568

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร 2) ระดับสมรรถนะหลักของครู 3) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลกระทบต่อสมรรถนะหลักของครู กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูในสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนใต้ ปีการศึกษา 2567 ศึกษาโดยใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน ได้จำนวน 340 คน ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือการวิจัย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านความยืดหยุ่น มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และด้านความสามารถในการแก้ปัญหา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 2) ระดับสมรรถนะหลักของครู โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการทำงานเป็นทีม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 3) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารส่งผลกระทบต่อสมรรถนะหลักของครูในสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนใต้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เรียงตามลำดับอิทธิพลจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาและด้านวิสัยทัศน์ สามารถพยากรณ์สมรรถนะหลักของครู ได้ร้อยละ 39.70 ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวิสัยทัศน์ที่เด่นชัดอยู่ในความคิด และมีความสามารถในการแก้ปัญหาย่างมีเหมาะสม มีอิทธิพลต่อการสร้างแรงบันดาลใจให้ครูมุ่งมั่นปฏิบัติงานสู่ผลสัมฤทธิ์ที่ได้วางไว้อย่างเต็มสมรรถนะ โดยส่งเสริมให้ครูวางแผนการปฏิบัติงานและการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นขั้นตอน ถูกต้องและครบถ้วน

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สมรรถนะหลักของครู
สถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนใต้

Abstract

This research aimed to study (1) the level of creative leadership of school administrators, (2) the level of core competency of teachers, and (3) the impact of the creative leadership of administrators on the core competency of teachers. The sample size of 340 teachers under the Bangkok Metropolitan Administration, Krungthong Tai Group, for the academic year 2024 was determined using Krejcie and Morgan's table and selected through stratified proportional random sampling based on school size. The research instrument was a questionnaire. Data were analyzed using percentage, mean, frequency, standard deviation, and stepwise multiple regression analysis.

The findings revealed that (1) The overall level of creative leadership of school administrators, was high. The highest average was flexibility aspect and the lowest average in problem-solving ability aspect (2) The overall level of core competency of teachers, was high. The highest average was in teamwork aspect and the lowest average in the working achievement motivation aspect (3) The creative leadership of administrators significantly affected the core competency of teachers at the .05 level. The predictors, ranked by influence, were problem-solving ability and visionary. These variables together predicted 39.70% of the variance in core competency of teachers under the Bangkok Metropolitan Administration, Krungthong Tai Group. The findings reveal that school administrators with a clear vision and the ability to solve problems appropriately have an influential role in inspiring teachers to work with full competence toward achieving the intended outcomes.

Keywords: Creative Leadership, Core Competency of Teachers, Bangkok Metropolitan Administration Schools, Krungthong Tai Group

1. บทนำ

สภาพสังคมในปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องและรวดเร็ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเปลี่ยนแปลงทางสังคม วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม และความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยี มีความแตกต่างจากในอดีตเป็นอย่างมาก การจัดการศึกษาให้ทันกับสภาพการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวจึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการพัฒนากำลังคนของประเทศให้ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน ซึ่งการจัดการศึกษาเป็นกระบวนการที่สำคัญในการพัฒนากำลังคนไปสู่การพัฒนาประเทศในอนาคต และกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการจัดการศึกษาในสถานศึกษา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู ผู้ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการร่วมกันพัฒนาผู้เรียนให้มีสติปัญญา มีความรู้ความสามารถรอบด้าน รวมถึงปลูกฝังและเสริมสร้างความรู้สึกนึกคิด นิสัยใจคอ คุณธรรมจริยธรรมให้เกิดแก่ผู้เรียนอย่างสูงสุด ซึ่งการที่ผู้บริหารสถานศึกษาและครู จะสามารถพัฒนาผู้เรียนได้ตามเป้าประสงค์นั้น ต้องใช้ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ของตนให้มีประสิทธิภาพ กล่าวคือผู้บริหารควรมีภาวะผู้นำ และครูในฐานะผู้จัดการเรียนรู้แก่ผู้เรียนโดยตรง ต้องมีทักษะ ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานตามหน้าที่อย่างเต็มสมรรถนะ

พันธกิจและนโยบายหลักของกรุงเทพมหานครได้ให้ความสำคัญและตระหนักถึงความจำเป็นของการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ มีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน พัฒนาให้เยาวชนในพื้นที่กรุงเทพมหานครเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพ ทั้งองค์ความรู้ มีคุณธรรม และมีทักษะในการดำรงชีวิตตามแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานกรุงเทพมหานคร ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2564–2569) มีจุดเด่นในการจัดการศึกษาซึ่งเกิดจากกลไกการพัฒนาประสิทธิภาพการจัดการดิจิทัลเพื่อการศึกษา เป็นแนวทางการขับเคลื่อนในทุก ๆ มิติของการศึกษาและปรากฏร่วมอยู่ในทุกประเด็นยุทธศาสตร์ อีกทั้งกำหนดประเด็นการพัฒนาเฉพาะทางที่สอดคล้องต่อยุทธศาสตร์ของกรุงเทพมหานครในประเด็นด้านการจัดการศึกษาพิเศษ สถานศึกษาเฉพาะทางและความเป็นเลิศ การจัดการศึกษาสำหรับปฐมวัย การพัฒนาอัตลักษณ์ของผู้เรียนในมิติของกรุงเทพมหานคร รวมทั้งการพัฒนาสมรรถนะองค์กรและบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้

มีประสิทธิภาพด้วยกลไกการพัฒนาศักยภาพการสมรรถนะสูง¹

ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคคลที่มีบทบาท และความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับสถานศึกษาในฐานะผู้บังคับบัญชา และริเริ่มกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษาให้ปฏิบัติตามเป้าหมาย นโยบายและโครงการต่าง ๆ ไปสู่การปฏิบัติและเป็นผู้บ่งชี้ความสำเร็จของสถานศึกษา ถ้าผู้บริหารมีภาวะผู้นำและมีความสามารถที่เหมาะสม ก็จะได้รับความร่วมมือร่วมใจจากเพื่อนร่วมงาน การบริหารก็จะประสบความสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารควรสร้างต้นแบบ การปฏิบัติการเรียนรู้การสอนที่มีประสิทธิภาพสำหรับผู้เรียน แสดงบทบาทในการเป็นผู้นำเชิงสร้างสรรค์และควรแสดงบทบาทในการเป็นผู้นำด้านการวางแผนการพัฒนา และประเมินหลักสูตร เพื่อส่งเสริมและกระตุ้นให้ครูผู้สอนปรับเปลี่ยนพฤติกรรมกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง รวมถึงได้รับการพัฒนาสมรรถนะให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานหรือดำเนินกิจกรรมในวิชาชีพครูได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตรงตามความต้องการขององค์การบริหารการศึกษา ตั้งแต่สถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา และกระทรวง ศึกษาธิการ² ภาวะผู้นำที่มีความเหมาะสมกับการบริหารงานในยุคปัจจุบันคือภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ตามทัศนะของพาร์คเกอร์และเบกโนด์ (Paker and Begnaud) ได้สรุปทัศนะเกี่ยวกับคุณลักษณะของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ไว้ในหนังสือชื่อว่า Developing Creative Leadership ซึ่งได้สรุปคุณลักษณะของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ตามทัศนะของพาร์คเกอร์และเบกโนด์ ไว้ว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ประกอบด้วย 1) ด้านวิสัยทัศน์ 2) ด้านความยืดหยุ่น และ 3) ด้านความสามารถในการแก้ปัญหา ซึ่งทั้ง 3 องค์ประกอบนี้มีความจำเป็นอย่างยิ่งในการบริหาร

1. สำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร, แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานกรุงเทพมหานคร ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2564–2569), ออนไลน์, <https://infocenter.oic.go.th/สำนักการศึกษา/topic-detail.php?conid=4890577>. [19 กรกฎาคม 2567].
2. พงษ์ศักดิ์ ด่วงทา, “การพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพครูโรงเรียนเอกชนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิเศษโลก เขต 1”, วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา, วิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการ: มหาวิทยาลัยศรีปทุม, 2557), 5.

สถานศึกษาในยุคปัจจุบัน³

จะเห็นได้ว่า ผู้นำหรือผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเป็นผู้ที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์เพื่อให้การบริหารสถานศึกษาเกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น และเจริญรุดหน้าไปสู่ความเป็นเลิศได้อย่างรวดเร็ว ทั้งนี้เนื่องจากวิทยาการต่าง ๆ ในโลกก้าวหน้า และเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ทำให้การมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และการมีโลกทัศน์ที่กว้างไกล เป็นพื้นฐานสำคัญที่จะช่วยให้ผู้บริหารสถานศึกษามีวิสัยทัศน์สามารถกำหนดภาพอนาคตของสถานศึกษาได้อย่างชัดเจน และเหมาะสมกับยุคสมัยใหม่ ตลอดจนจนเป็นการกำหนดกลยุทธ์ในการบริหารสถานศึกษาเพื่อนำสถานศึกษาไปสู่จุดมุ่งหมายนั้น⁴ และการที่ครูจะมีสมรรถนะมากน้อยหรือไม่เพียงใดนั้น ผู้บริหารสถานศึกษานับได้ว่าเป็นกุญแจสำคัญที่จะทำให้เกิดผลดังกล่าว ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องมีภาวะผู้นำ โดยเฉพาะภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมและการปฏิบัติงานของครู อาจารย์และบุคลากรในสถานศึกษา ซึ่งเกี่ยวข้องโดยตรงกับการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นไปตามเป้าหมายของการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของคนไทย บุคคลทุกระดับ ทุกฝ่าย⁵

ในส่วนการพัฒนาวิชาชีพครู ให้เป็นวิชาชีพขั้นสูงเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้มีการนำแนวคิดสมรรถนะมาใช้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการให้ความสำคัญกับสมรรถนะ ไว้ในทุกกระบวนการของการบริหารทรัพยากรบุคคล การพัฒนาสมรรถนะการบริหารทรัพยากรบุคคลแนวใหม่ จึงเป็นแนวคิดที่มีการนำสมรรถนะมาใช้ในการบริหารผลงานข้าราชการครูโดยถือเป็นส่วนหนึ่งของผลงานที่คาดหวังจากข้าราชการครู ในขณะเดียวกันก็ยังนำไปใช้ในการ

3. กิตติ์กัญจน์ ปฏิพันธ์, “โมเดลสมการโครงสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา อาชีวศึกษา”, *วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาสาขาวิชาบริหารการศึกษา*, (คณะศึกษาศาสตร์: มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2555), 136.
4. ไพฑูรย์ สินลารัตน์, *ผู้นำเชิงสร้างสรรค์และผลผลิตภาพกระบวนการทัศน์ใหม่และผู้นำใหม่ทางการศึกษา*, (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2553), 46.
5. กรองทิพย์ นาควิเชตร, “ภาวะผู้นำแบบสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา”, *วารสารศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยขอนแก่น*, ปีที่ 31 ฉบับที่ 4 (ตุลาคม-ธันวาคม 2551), 9-18.

บริหารงานทรัพยากรบุคคลด้านอื่น ๆ เช่น การสรรหา การคัดเลือก การบรรจุแต่งตั้ง การพัฒนา การกำหนดตำแหน่ง การให้คุณ ให้โทษ การเพิ่มประสิทธิภาพและแรงจูงใจ และอื่น ๆ จะดำเนินการโดยคำนึงถึงสมรรถนะเป็นสำคัญ ซึ่งสมรรถนะครุตาม ที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนด ประกอบด้วย สมรรถนะหลัก และสมรรถนะประจำสายงาน ซึ่งสมรรถนะหลัก (Core Competency) ประกอบด้วย 5 สมรรถนะ คือ 1) การมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน 2) การบริการที่ดี 3) การพัฒนาตนเอง 4) การทำงานเป็นทีม 5) จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู ซึ่งครุมีความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาตนเองให้มีสมรรถนะตามที่หน่วยงานต้นสังกัดได้กำหนด⁶

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครุในสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนใต้ เพื่อให้ทราบถึงภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารและสมรรถนะหลักของครุในสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนใต้ ว่าอยู่ในระดับใด รวมถึงภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครุในสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนใต้ ว่ามีนัยสำคัญทางสถิติหรือไม่ และภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารด้านใดที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครุ โดยคาดหวังว่าผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารสถานศึกษา นำไปใช้เป็นแบบแผนในการบริหารสถานศึกษา และพัฒนาสมรรถนะของครุ รวมถึงเป็นประโยชน์ต่อหัวหน้างานฝ่ายต่าง ๆ ในสถานศึกษา นำไปใช้เป็นแบบแผนในการปฏิบัติงานร่วมกันในฐานะผู้นำเชิงสร้างสรรค์

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร ในสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนใต้
2. เพื่อศึกษาระดับสมรรถนะหลักของครุ ในสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนใต้

6. สำนักพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน, *คู่มือประเมินสมรรถนะครุ* (ฉบับปรับปรุง), (กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ, 2553), 24-25.

3. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครูในสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนใต้

3. แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย

ในการวิจัยภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครูในสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนใต้ ครั้งนี้ ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารตามแนวคิดของ พาร์คเกอร์และเบกโนต์ (Paker and Begnaud) ซึ่งประกอบด้วย ด้านวิสัยทัศน์ ด้านความยืดหยุ่น และด้านความสามารถในการแก้ปัญหา ในส่วนของสมรรถนะหลักของครู ได้ยึดตามที่สำนักงานคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนด ซึ่งประกอบด้วย ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ของการปฏิบัติงาน ด้านการบริการที่ดี ด้านการพัฒนาตนเอง ด้านการทำงานเป็นทีม และด้านจริยธรรม และจรรยาบรรณครู

4. วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยใช้การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยมีวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

4.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1) ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูในสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนใต้ ในปีการศึกษา 2567 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ประกอบด้วย ครูสถานศึกษาขนาดใหญ่ 1,991 คน ครูสถานศึกษาขนาดกลาง 456 คน และครูสถานศึกษาขนาดเล็ก 354 คน รวม 2,801 คน

2) กลุ่มตัวอย่างใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูในสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนใต้ ปีการศึกษา 2567 ได้มาโดยการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากกลุ่มประชากรทั้งหมด โดยเทียบกับตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 340 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน

4.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) มีขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือการวิจัย ดังนี้

1) ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครู และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2) สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร และสมรรถนะหลักของครู ในสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนใต้ ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (rating scale) โดยกำหนดระดับของแบบสอบถามตามแนวทางการสร้างเครื่องมือ ของลิเคิร์ต (Likert's five Rating Scale)

3) นำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถามในเบื้องต้น แล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ตรวจสอบความถูกต้องตามเนื้อหา (Content Validity) และความชัดเจนของภาษา ด้วยการตรวจและประเมินดัชนีความสอดคล้อง (Index of Consistency : IOC) แล้วนำความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่านมาปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม

4) นำแบบสอบถามที่ผ่านการวิเคราะห์หาค่า ความเที่ยงตรงแล้วนำไปทดลองใช้ (Try – out) จำนวน 30 ชุด เพื่อมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Cronbach Alpha Coefficient) เท่ากับ 0.902

5) นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความเชื่อมั่นแล้วไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่กำหนด เพื่อนำผลการวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์และสมมติฐานการวิจัยต่อไป

4.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

1) วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม หาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

2) วิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร โดยหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3) เคราะห์สมรรถนะหลักของครู โดยหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4) วิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครูในสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนใต้ โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

5. ผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครูในสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนใต้ ผลการวิจัยสามารถสรุปผลได้ดังนี้

1. **ระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนใต้** โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาตามตารางเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความยืดหยุ่น มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาได้แก่ ด้านการมีวิสัยทัศน์ ส่วนด้านความสามารถในการแก้ปัญหา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด รายละเอียดแต่ละด้านสรุปได้ดังนี้

1.1 **ด้านการมีวิสัยทัศน์** โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความสามารถในการใช้ความคิดและจินตนาการที่เด่นชัด ในการบริหารสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ส่วนผู้บริหารสถานศึกษามีความมุ่งมั่นในการปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ เพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

1.2 **ด้านความยืดหยุ่น** โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีความตื่นตัวพร้อมที่จะเตรียมความพร้อมที่จะพัฒนาแนวคิดของตนด้วยความยืดหยุ่น มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ส่วนผู้บริหารสถานศึกษามีการปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เป็นปัจจัยภายในและภายนอกสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

1.3 **ด้านความสามารถในการแก้ปัญหา** โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีความคาดหวังว่าจะสามารถค้นหาวิธีการในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น เพื่อให้การปฏิบัติการบรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ส่วนผู้บริหารสถานศึกษามีการค้นหาสาเหตุของปัญหา และหาแนวทางแก้ไขด้วยการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงตนเอง และสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมและสมดุล มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

2. **ระดับสมรรถนะหลักของครู** สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มครูชนใต้ โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาตามตารางเป็นรายด้าน ด้านการทำงานเป็นทีม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ได้แก่ ด้านการบริการที่ดี ส่วนด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงานมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด รายละเอียดแต่ละด้านสรุปได้ดังนี้

2.1 **ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ของการปฏิบัติงาน** โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ครูนำผลการประเมินการปฏิบัติงานมาปรับปรุงและพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ส่วนครูมีการกำหนดแผนการปฏิบัติงานและการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นขั้นตอน ถูกต้องและครบถ้วน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

2.2 **ด้านการบริการที่ดี** โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ครูเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ส่วนรวมเมื่อมีโอกาส มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ส่วนครูปรับปรุงและพัฒนากระบวนการให้บริการให้มีประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

2.3 **ด้านการพัฒนาตนเอง** โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ครูศึกษาค้นคว้าหาความรู้ และแสวงหาโอกาสพัฒนาตนเองด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น การเข้าร่วมประชุม/สัมมนา การศึกษาดูงาน และการค้นคว้าด้วยตนเอง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ส่วนครูมีการติดตามและแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ใหม่ ๆ ด้านวิชาการและวิชาชีพกับเพื่อนร่วมวิชาชีพอยู่เสมอ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

2.4 **ด้านการทำงานเป็นทีม** โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ครูมีความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับกลุ่มเพื่อนและสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ส่วนครูสร้างและดำรงสัมพันธ์ภาพที่ดีต่อเพื่อนร่วมงาน เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

2.5 **ด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู** โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ครูประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน และสังคม เพื่อสร้างความศรัทธาในวิชาชีพครู มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ส่วนครูมีการดำรงชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงได้เหมาะสมกับสถานะของตนมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

3. ผลการวิเคราะห์ระดับเพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร ที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครูในสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนใต้ เรียงตามลำดับอิทธิพลจากมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านความสามารถในการแก้ปัญหา (X_3) และ ด้านวิสัยทัศน์ (X_1) เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครูในสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนใต้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สามารถพยากรณ์สมรรถนะหลักของครูในสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนใต้ ได้ร้อยละ 39.70

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครูในสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนใต้ โดยภาพรวม หลังจากการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สามารถแจกแจงรายละเอียดดังตารางที่ 1-3

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนใต้ โดยภาพรวม

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับที่
1. ด้านการมีวิสัยทัศน์	4.11	0.82	มาก	2
2. ด้านความยืดหยุ่น	4.15	0.77	มาก	1
3. ด้านความสามารถในการแก้ปัญหา	4.09	0.80	มาก	3
รวม	4.12	0.80	มาก	

ผลการวิจัยพบว่า ระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนใต้ โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ย มาก ($\bar{X} = 4.12$, S.D. = 0.80)

เมื่อพิจารณาตามตารางเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความยืดหยุ่น มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = 0.77) รองลงมาได้แก่ ด้านการมีวิสัยทัศน์ ($\bar{X} = 4.11$, S.D. = 0.82) ส่วนด้านความสามารถในการแก้ปัญหามีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 4.09$, S.D. = 0.80)

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับสมรรถนะหลักของครู สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มครูชนใต้ โดยภาพรวม

สมรรถนะหลักของครู	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับที่
1. ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน	4.12	0.81	มาก	5
2. ด้านการบริการที่ดี	4.16	0.77	มาก	2
3. ด้านการพัฒนาตนเอง	4.15	0.80	มาก	3
4. ด้านการทำงานเป็นทีม	4.18	0.77	มาก	1
5. ด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู	4.13	0.80	มาก	4
รวม	4.14	0.79	มาก	

ผลการวิจัยพบว่า ระดับสมรรถนะหลักของครู สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มครูชนใต้ โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.14$, S.D. = 0.79)

เมื่อพิจารณาตามตารางเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการทำงานเป็นทีม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.18$, S.D. = 0.77) รองลงมาได้แก่ ด้านการบริการที่ดี ($\bar{X} = 4.16$, S.D. = 0.77) ส่วนด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงานมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 4.12$, S.D. = 0.81)

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์อำนาจทำนายของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครูในสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มครูชนใต้

ตัวแปรทำนาย	b	β	t	p
1. ด้านการมีวิสัยทัศน์ (X_1)	0.395	0.093	2.199*	0.029
2. ด้านความสามารถในการแก้ปัญหา (X_3)	2.624	0.615	14.499**	0.000
3. ค่าคงที่ (Constant)	60.849	-	13.350**	0.000

$R = 0.630$, $R^2 = 0.397$, $R^2_{adj} = 0.393$, $F = 4.837$, $df_1 = 1$, $df_2 = 337$,

Sig. < 0.029 $SE_{est.} = 7.065$

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05, ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 3 พบว่า ตัวแปรอิสระของงานวิจัย ด้านการมีวิสัยทัศน์ (X_1) และด้านความสามารถในการแก้ปัญหา (X_3) สามารถร่วมกันทำนายตัวสมรรถนะหลักของครูในสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนใต้ ได้ร้อยละ 39.70 ($R^2 = 0.397$) อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 เมื่อปรับค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์ ที่มีค่าเท่ากับ 7.065 ($SE_{est} = 7.065$) พบว่า ปัจจัยทั้งหมดสามารถร่วมกันทำนายตัวแปรสมรรถนะหลักของครู ได้ถึงร้อยละ 39.30 ($R^2_{adj} = 0.393$)

6. อภิปรายผลการวิจัย

1. จากผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารในสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนใต้ โดยรวมอยู่ระดับมาก เมื่อมีการพิจารณาในรายละเอียดพบว่า ด้านที่สูงที่สุด คือ ด้านความยืดหยุ่น รองลงมา คือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ ส่วนด้านความสามารถในการแก้ปัญหา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการที่ผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดที่หลากหลายในการปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ มีความยืดหยุ่น เพื่อรองรับการบริหารจัดการและนวัตกรรมใหม่ ๆ มีส่วนทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเล็งเห็นว่าเป็นผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์ในการบริหารการศึกษาในยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของณัฏฐกิตติ์ บุญเก่ง พบว่า ระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก⁷ นอกจากนี้ยังสอดคล้องงานวิจัยของสรายุทธ ชูยก พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านความสามารถในการแก้ปัญหา⁸

7. ณัฏฐกิตติ์ บุญเก่ง, “ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2”, *วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา*, (คณะครุศาสตร์: มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา, 2565), 128.
8. สรายุทธ ชูยก, “ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์กับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3”, *วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา*, (คณะครุศาสตร์: มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย, 2565), 103.

2. จากผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะหลักของครูในสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนใต้ โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก การพิจารณาในรายละเอียดพบว่า ด้านการทำงานเป็นทีม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาได้แก่ ด้านการบริการที่ดี ส่วนด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงานมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการให้ความร่วมมือช่วยเหลือสนับสนุน เสริมแรงให้กำลังใจแก่เพื่อนร่วมงาน รวมถึงการปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่น หรือแสดงบทบาทการเป็นผู้นำหรือผู้ตามได้อย่างเหมาะสมของครูจะช่วยสร้างและดำรงสัมพันธ์ภาพของสมาชิกและพัฒนาการจัดการศึกษาให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายได้ ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของวรภัทร สุขสมบัติและศิษณุพงศ์ ศรีจันทร์ เรื่องคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ผลการวิจัยพบว่า ระดับสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อยได้ ดังนี้ จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู การบริการที่ดี การพัฒนาตนเอง การทำงานเป็นทีมและการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน⁹

3. จากผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครูในสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนใต้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ด้านการมีวิสัยทัศน์ (X_1) และ ด้านความสามารถในการแก้ปัญหา (X_3) สามารถพยากรณ์สมรรถนะหลักของครูในสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนใต้ โดยภาพรวมได้ร้อยละ 39.70 ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวิสัยทัศน์ที่เด่นชัดอยู่ในความคิด ซึ่งตั้งอยู่บนพื้นฐานของความเข้าใจสภาพปัจจุบันและการเปลี่ยนแปลงในอนาคต วิสัยทัศน์ดังกล่าวจะมีอิทธิพลต่อการสร้างแรงบันดาลใจให้ผู้อื่นมุ่งมั่นสู่ผลสัมฤทธิ์ที่ได้วางไว้ รวมถึงความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างมีสติในระยะเวลาที่เหมาะสมของผู้บริหาร เพื่อให้ทำการปฏิบัติการบรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์ ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ อธิติสุดา แก้วหาญ และทนต์ศักดิ์ คุ้มไข่น้ำ พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้

9. วรภัทร สุขสมบัติและศิษณุพงศ์ ศรีจันทร์, “คุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู”. *วารสารมณีเชษฐาราม*. ปีที่ 8 ฉบับที่ 2 (มีนาคม-เมษายน 2568), 670-183.

บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะครู ได้แก่ ด้านการมีวิสัยทัศน์ ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ และด้านการทำงานเป็นทีม สามารถร่วมกันพยากรณ์สมรรถนะครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย ได้ร้อยละ 66.0 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05¹⁰ และผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของเรวิวัฒน์ ไชยบาล พบว่าภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต 3 คือ ด้านจินตนาการ ด้านความยืดหยุ่นและด้านวิสัยทัศน์ ที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 โดยภาพรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05¹¹

7. องค์ความรู้ใหม่ที่ได้รับจากงานวิจัย

1. จากผลการวิจัยภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่พบว่า ด้านที่สูงที่สุด คือ ด้านความยืดหยุ่น รองลงมา คือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ ส่วนด้านความสามารถในการแก้ปัญหา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ด้านความสามารถในการแก้ปัญหา โดยการค้นหาสาเหตุของปัญหา และหาแนวทางแก้ไขด้วยการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงตนเอง และสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมและสมดุล

2. จากผลการวิจัยสมรรถนะหลักของครูที่พบว่า สมรรถนะหลักของครูด้านการทำงานเป็นทีม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาได้แก่ ด้านการบริการที่ดี ส่วนด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงานมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูในสถานศึกษาพัฒนาสมรรถนะในการมุ่งผลสัมฤทธิ์ของการปฏิบัติงาน โดย

10. อิติสุตา แก้วหาญ และทนศักดิ์ คุ้มไข่น้ำ, “ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย”, *วารสารการพัฒนาศาสตร์ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น วิทยาเขตหนองคาย*, ปีที่ 6 ฉบับที่ 4 (กรกฎาคม-สิงหาคม 2564), 164-175.

11. เรวิวัฒน์ ไชยบาล, “ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครู ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3”, *วารสารการบริหารและสังคมศาสตร์ปริทรรศน์*, ปีที่ 6 ฉบับที่ 1 (มกราคม-กุมภาพันธ์ 2566), 79-90.

ส่งเสริมให้ครูกำหนดแผนการปฏิบัติงานและการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นขั้นตอน ถูกต้องและครบถ้วน เพื่อให้ผลของการปฏิบัติงานบรรลุตามวัตถุประสงค์

3. จากผลการวิจัยภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครูในสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนใต้ที่พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร ด้านการมีวิสัยทัศน์และด้านความสามารถในการแก้ปัญหาสามารถพยากรณ์สมรรถนะหลักของครูในสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนใต้ โดยภาพรวมได้ร้อยละ 39.70 แสดงให้เห็นว่า หน่วยงานต้นสังกัดควรส่งเสริมให้ผู้บริหารสถานศึกษา บริหารงานด้วยภาพลักษณ์ของการเป็นผู้นำที่มีความคิดสร้างสรรค์ มีทักษะในการแก้ปัญหา และมีความคาดหวังว่าจะสามารถค้นหาวិธีการในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น มีความรู้ความสามารถในการใช้ความคิดและจินตนาการที่เด่นชัดในการบริหารสถานศึกษา กำหนดวิสัยทัศน์ได้ตามพื้นฐานของความเข้าใจในสภาพปัจจุบันและการเปลี่ยนแปลงในอนาคต เพื่อนำมาสู่การวางแผนงานสู่การปฏิบัติจริง และส่งผลให้ครูมีความมุ่งมั่นในการทำงานเพื่อพัฒนาตนเองสู่การเป็นครูที่มีสมรรถนะครบทุกด้าน

8. บทสรุปและข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครู ในสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนใต้ ครั้งนี้พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครู ได้แก่ ด้านการมีวิสัยทัศน์และด้านความสามารถในการแก้ปัญหาของผู้บริหาร กล่าวคือ หากผู้บริหารสถานศึกษามีวิสัยทัศน์ที่เด่นชัดอยู่ในความคิด ซึ่งตั้งอยู่บนพื้นฐานของความเข้าใจสภาพปัจจุบันและการเปลี่ยนแปลงในอนาคต รวมถึงความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างมีสติในระยะเวลาที่เหมาะสมของผู้บริหาร มีอิทธิพลต่อการสร้างแรงบันดาลใจให้ครูมีความมุ่งมั่นในการจัดการเรียนรู้และพัฒนาผู้เรียนอย่างเต็มสมรรถนะ

ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำผลการวิจัยนี้ไปใช้เป็นแบบแผนในการบริหารสถานศึกษา โดยเริ่มจากการพัฒนาตนเองให้เป็นผู้นำที่มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาสมรรถนะหลักในการปฏิบัติงานของครูในลำดับต่อไปได้ นอกจากนี้ผู้บริหารสถานศึกษาแล้ว ผู้บริหารในองค์กรอื่น ๆ ในฐานะผู้นำก็สามารถนำผลการวิจัยนี้ไปใช้เป็นแบบแผนในการปฏิบัติงานร่วมกันกับคนในองค์กรในฐานะผู้นำเชิงสร้างสรรค์

จากผลการวิจัยภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครูในสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนใต้ ขอเสนอแนะการศึกษาวิจัยในครั้งต่อไป

1. ควรนำแนวคิด ทฤษฎี ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในแบบอื่น ๆ มาใช้ในงานวิจัยกับบริหารงานเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้านอื่น ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการนำมาใช้ในการบริหารสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

2. ควรศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถนะครูในสังกัดอื่น ๆ เนื่องจากครูในแต่ละสังกัดมีเกณฑ์การประเมินสมรรถนะไม่เหมือนกัน ทั้งนี้เพื่อพัฒนาครูให้ตรงกับความต้องการของสถานศึกษา ช่วยตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาได้ชัดเจนขึ้น ครูและสถานศึกษาได้รับการพัฒนาไปในทิศทางเดียวกัน

3. ควรศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยอื่น ๆ ที่อาจส่งผลต่อการพัฒนาสมรรถนะครู แล้วปรับประยุกต์ให้เหมาะสมกับสถานศึกษาแต่ละแห่งและเขตพื้นที่การศึกษาที่มีความแตกต่างกัน

รายการอ้างอิง

- กรองทิพย์ นาควิเชตร. “ภาวะผู้นำแบบสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา”. *วารสารศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยขอนแก่น*. ปีที่ 31 ฉบับที่ 4 (ตุลาคม-ธันวาคม 2551). 9-18.
- กิตต์กาญจน์ ปฎิพันธ์. “โมเดลสมการโครงสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษา”. *วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาสาขาวิชาบริหารการศึกษา*. คณะศึกษาศาสตร์: มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2555.
- ณัฐกิตต์ บุญเก่ง. “ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2”. *วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา*. มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา, 2565.
- ธิติสุดา แก้วหาญ และทนงศักดิ์ คุ่มไข่น้ำ. “ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย”. *วารสารการพัฒนาการเรียนรู้สมัยใหม่ มหาวิทยาลัยขอนแก่น วิทยาเขตหนองคาย*, ปีที่ 6 ฉบับที่ 4 (กรกฎาคม-สิงหาคม 2564). 164-175.
- พงษ์ศักดิ์ ด้วงทา. “การพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพครูโรงเรียนเอกชนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1”. *วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา*. มหาวิทยาลัยศรีปทุม, 2557.
- ไพฑูรย์ สีนลารัตน์. *ผู้นำเชิงสร้างสรรค์และผลิตภาพกระบวนทัศน์ใหม่และผู้นำใหม่ทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2553.
- เรวัฒน์ ไชยบาล. “ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครู ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3”. *วารสารการบริหารและสังคมศาสตร์ปริทรรศน์*. ปีที่ 6 ฉบับที่ 1 (มกราคม-กุมภาพันธ์ 2566). 79-90.

วรภัทร สุขสมบัติ และศิษย์พงษ์ ศรีจันทร์. “คุณลักษณะผู้บริหารมีอาชีพที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู”. *วารสารมณีเชษฐาราม*. ปีที่ 8 ฉบับที่ 2 (มีนาคม–เมษายน 2568), 670–183.

สรายุทธ ชูยก. “ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์กับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราชเขต 3”. *วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย*, 2565.

สำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร. *แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานกรุงเทพมหานคร ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2564–2569)*, ออนไลน์, <https://infocenter.oic.go.th/สำนักการศึกษา/topic-detail.php?conid=4890577>. [19 กรกฎาคม 2567]

สำนักพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน. *คู่มือประเมินสมรรถนะครู (ฉบับปรับปรุง)*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ, 2553.